

INGURUMEN KONTUAK. INGURUMEN-ZERGEN KONTUAK. AURRERAPENA. 2021

Euskal AEko ingurumen-zergak % 13,9 hazi ziren 2021ean aurreko urtearen aldean

2021ean ingurumen-zergak Euskal AEko zerga guztien % 7,7 izan ziren

Euskal AEko ingurumen-zergen zenbatekoa 1.363 milioi eurokoa izan zen 2021ean, aurreko urtean baino 167 milioi gehiago (+%13,9), hau da, BPGren % 1,7, Eustatek landutako Ingurumen-zergen kontuen arabera. Datu horiekin, 2019. urteko antzeko mailak lortzen dira, pandemiaren ondorio ekonomiko eta sanitarioetatik salbuetsita.

Kontu hori ingurumen kontuen sistemaren parte da, eta Eurostaten metodologiari jarraituz lantzen da. Bere esparrua honako zerga hauek osatzen dute: zerga-oinarritzat dutenak ingurumenean eragin negatiboa, egiaztatua eta espezifikoa duen materialen baten unitate fisikoa (edo antzekoa), Europako Kontu Sistema-SEC2010n zerga gisa identifikatua.

Ingurumen-zergak, **ingurumenaren arloko irizpidearen** arabera, hiru kategoriatan sailkatzen dira: Energiaren gaineko zergak, Garraioaren gaineko zergak eta Kutsaduraren eta baliabideen gaineko zergak.

Euskal AEko ingurumen zergak, motaren eta ingurumen izaeraren arabera (milaka euro). 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021(a)	Urteko aldakuntza-tasa (%)	
						2020/2019	2021(a)/2020
INGURUMEN ZERGA GUZTIRA	1.201.973	1.256.231	1.370.226	1.196.441	1.363.060	-12,7	13,9
ENERGIAREN GAINEKO ZERGAK	1.034.555	1.081.959	1.194.254	1.030.639	1.195.963	-13,7	16,0
GARRAIO-ZERGAK	156.948	163.503	164.903	154.250	156.388	-6,5	1,4
KUTSADURA- ETA BALIABIDE-ZERGAK	10.470	10.769	11.070	11.552	10.709	4,4	-7,3

(a)Aurrerapena

Data 2023ko Martxoaren 10a

Iturria: Eustat. Ingurumenaren kontuak. Ingurumen-zergen kontuak

Nabarmentzekoa da energiaren gaineko zergak sortutako diru-sarreraren igoera, batez ere hidrokarburoen gaineko zerga bereziaren bilakaeraren ondorioz

Ingurumen-zergen izaerari dagokionez, **energiaren gaineko zergak** izan ziren zenbateko handiena izan zutenak, 1.196 milioira iritsi baitziren 2021ean, ingurumen-zerga guztien % 87,7; gainera, hazkunde handiena izan zuten, % 16,0, 2020. urtearekin alderatuta. Igoera hori hidrokarburoen zerga bereziaren bilakaeraren ondorio zuzena izan zen: 1.005 milioi, energiaren gaineko zergen % 84,0, eta % 18,9ko igoera, hau da, 2020an baino 160 milioi gehiago. Talde horretan, garrantzian jarraitzen diote berotegi-efektuko gasak isurtzeko eskubideek: % 35,4 igo ziren 2020arekin alderatuta, isurketa-eskubideen batez besteko prezioen igoera nabarmenaren ondorioz.

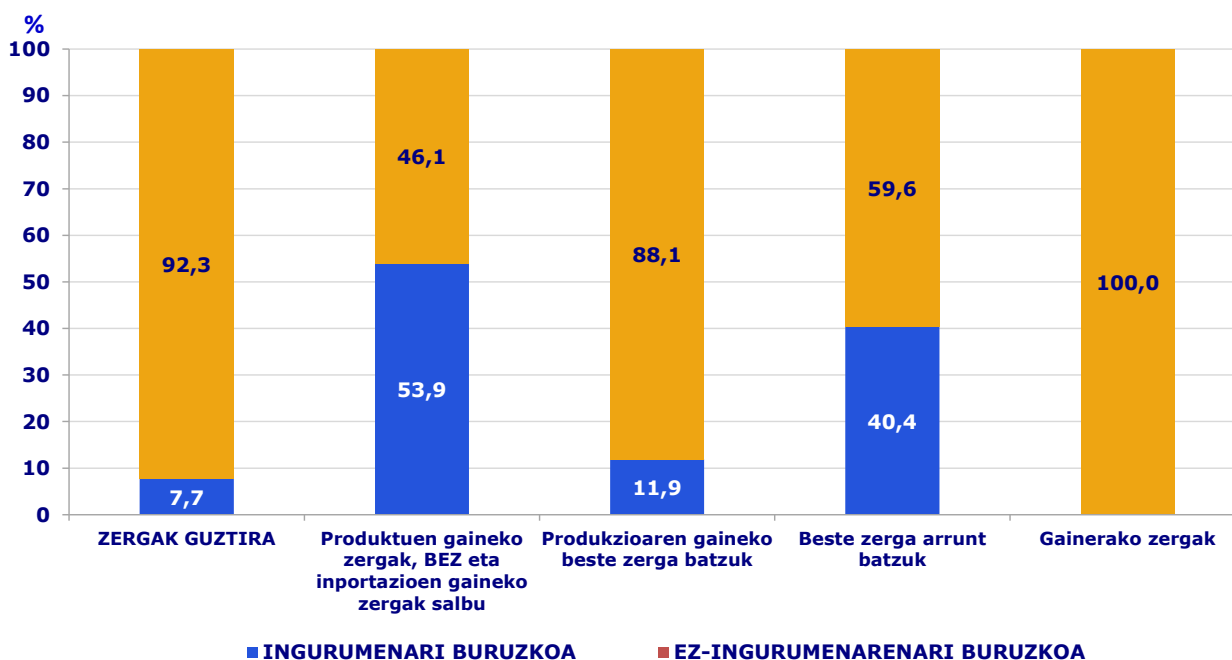
Azkenik, energia elektrikoaren ekoizpenaren balioaren gaineko zergak eta elektrizitatearen gaineko zerga berezia guztira 75 milioira iritsi ziren, eta horrek % 16,1eko jaitsiera ekarri zuen 2020arekin alderatuta. Jaitsiera horren jatorria elektrizitatearen txikizkako merkatuetan prezio-igoeraren eragina arintzeko aplikatu ziren premiazko neurrien multzoa izan zen. Horrez gain, adierazi beharra dago 2021ean ez zela erregistratu Ur Kontinentalak Energia Elektrikoa Ekoizteko Erabiltzeagatiko Kanonetik eratorritako diru-sarrerarik, hori arautzen zuen Dekretua bertan behera utzi izanagatik, baliabide juridikoen mende.

Bigarrenik, **garraioaren gaineko zergek** 156 milioi euroko ekarpena egin zuten 2021ean, hau da, ingurumen-izaerako zerga guztien % 11,5, aurreko urtean baino % 1,4 gehiago. Kategoria honetan, trakzio mekanikoko ibilgailuen gaineko zerga nabarmentzen da: 2021ean 136 milioi euro, zerga-multzo horren % 87,2.

Azkenik, **kutsaduraren eta baliabideen gaineko zergek** ingurumen-izaerako zerga guztien % 0,8 ekarri zuten: 11 milioi euro eta % 7,3ko murrizketa aurreko urtearen aldean.

Zerga motaren arabera sailkapenari dagokionez, *BEZik gabeko produktuen gaineko zergak* eta *Inportazioen gaineko zergak* dira ingurumen-zergen hazkunderik handiena izan dutenak (% 14,7ko igoerarekin) eta ingurumen-zergen ehuneko handiena (% 53,9) biltzen dutenak. 2021ean, zifra 1.131 milioikoa izan zen, ingurumen-zerga guztien % 83,1.

Zergen banaketa ehunekotan Euskal AEn (%). 2021 (aurrerapena)

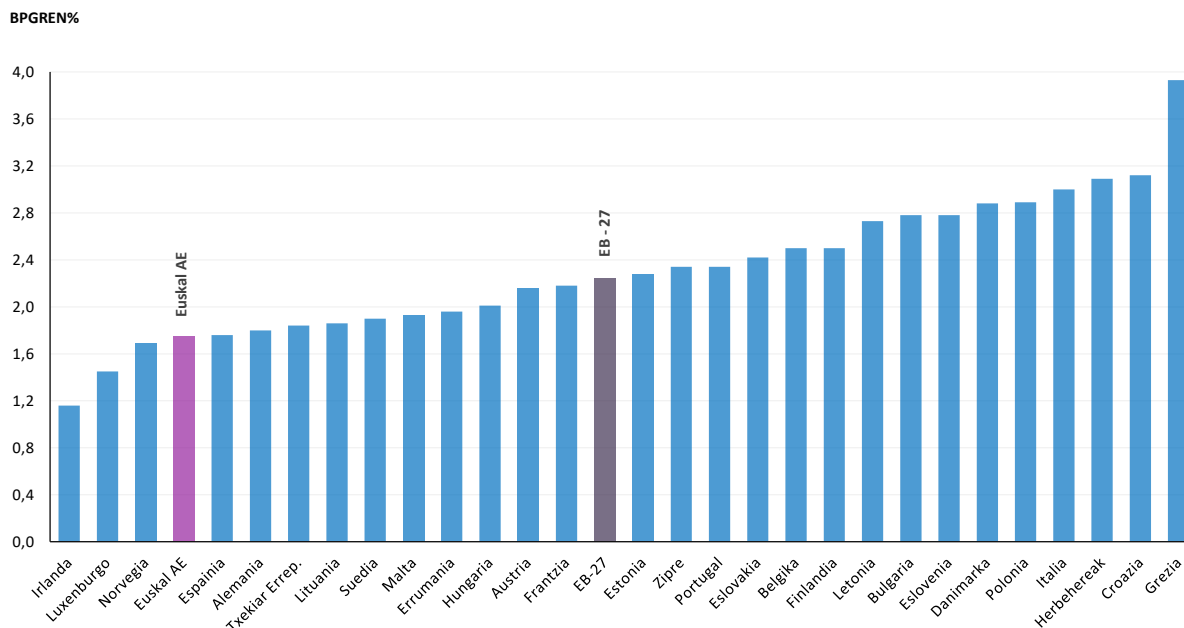
Iturria: Eustat. Ingurumen kontuak. Ingurumen zergen-kontuak

Bestalde, Ingurumena xede duten *Beste zerga arruntak* % 40,4 izan ziren, 137 milioi euro (-% 1,1). Azkenik, *Produktzioaren gaineko beste zergetan*, % 11,9 ingurumen-zergei zegozkien, 94 milioi euroekin, eta horrek % 32,3ko igoera ekarri zuen 2020arekin alderatuta.

Ingurumenaren arloko presio fiskalaren Europako analisi konparatiboa

Fiskalitate berdea, BPGren gaineko ingurumen-zergen bidez bildutako diruaren ehuneko gisa neurtua, 2021ean % 1,7koa izan zen Euskal AEn, herrialde hauen azpitik: Frantzia (% 2,2), Suedia (% 1,9), Luxenburgo (% 1,5) eta Norvegia (% 1,7) edo Espainia eta Alemania (% 1,8). 27-EBko batez bestekoa % 2,2 izan zen. Taularen goiko muturrean, % 3tik gorako tasekin, Grezia, Kroazia edo Herbehereak daude.

Ingurumen-zergak, BPGren ehuneko gisa, herrialdeka. 2021

Ingurumen-zergen lurralde-azterketa

2021erako ingurumen-zergen lurraldekako banaketak erakusten du Bizkaiak guztizkoaren % 52,7 metatu zuela, Gipuzkoak % 32,5 eta Arabak gainerako % 14,8.

Gainera, 2021ean zergen igoera orokorra % 13,9koa izan bazen ere, ikusten da Gipuzkoa nabarmendu zela 2020arekin alderatuta % 16,1eko igoerarekin; Bizkaian % 15,5 igo ziren eta Araban % 4,4.

Euskal AEKo ingurumen zergak, lurralde historikoaren arabera (milaka euro). 2018-2021

	2018	2019	2020	2021(a)	Urteko aldakuntza-tasa (%)		
					2019/2018	2020/2019	2021(a)/2020
EUSKAL AE	1.256.231	1.370.226	1.196.441	1.363.060	9,1	-12,7	13,9
ARABA/ALAVA	193.726	207.754	192.771	201.218	7,2	-7,2	4,4
BIZKAIA	662.638	712.009	622.404	719.156	7,5	-12,6	15,5
GIPUZKOA	399.867	450.463	381.266	442.686	12,7	-15,4	16,1

(a)Aurrerapena

Data 2023ko Martxoaren 10a

Iturria: Eustat. Ingurumenaren kontuak. Ingurumen-zergen kontuak

Informazio gehiagorako:

Eustat - Euskal Estatistika Erakundea / Instituto Vasco de Estadística

Donostia-San Sebastián, 1 01010 Vitoria-Gasteiz

Prentsa Zerbitzua: servicioprensa@eustat.eus Tlf: 945 01 75 62